

УДК 378:004:811.111

[https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-5\(23\)-459-473](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-5(23)-459-473)

Проценко Уляна Миколаївна кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри української та іноземних мов, Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського, вул. Костюшко, 11, м. Львів, 79007, тел.: (0322)553-201, <https://orcid.org/0000-0001-8180-6433>

Базиляк Наталія Олегівна доктор наук з державного управління, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри української та іноземних мов, Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського, вул. Костюшко, 11, м. Львів, 79007, тел.: (0322)553-201, <https://orcid.org/0000-0002-9475-1213>

Вдовіна Олена Олександрівна кандидат наук з соціальних комунікацій, доцент, провідний науковий співробітник науково-методичного відділу організації та забезпечення прийому, ліцензування та атестації, Національний університет оборони України, пр. Повітряних Сил, 28, м. Київ, 03049, тел.: (044) 248-10-78, <https://orcid.org/0000-0003-3770-125X>

ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВИКЛАДАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В ЗВО

Анотація. У сучасному світі цифрові технології стрімко змінюють всі сфери життя, включаючи освіту. Застосування новітніх технологій у викладанні англійської мови в закладах вищої освіти (ЗВО) стає все більш актуальним і необхідним. Ця стаття присвячена дослідженню ефективності використання цифрових технологій у процесі навчання англійської мови студентів ЗВО. Основна мета дослідження полягає в аналізі переваг та викликів, що виникають при інтеграції цифрових інструментів у навчальний процес, а також у визначенні найефективніших методів їх застосування.

У статті розглядаються різноманітні цифрові технології, які можуть бути використані у викладанні англійської мови, зокрема, мобільні додатки, онлайн-платформи, віртуальні класи та інтерактивні дошки. Особливу увагу приділено мобільним додаткам Duolingo та Babbel, які дозволяють студентам самостійно вивчати мову у зручний для них час. Також проаналізовано можливості онлайн-платформ для

навчання, а саме Coursera та edX, які пропонують курси з англійської мови від провідних університетів світу. Крім того, розглянуто шляхи використання віртуальних класів, інтерактивних дощок, мультимедійних ресурсів, систем управління навчанням, які сприяють створенню інтерактивного навчального середовища.

У статті підкреслено основні переваги залучення цифрових технологій у навчанні англійської мови, наприклад доступ до навчальних матеріалів у будь-який час і з будь-якого місця, можливість індивідуального підходу до навчання, підвищення мотивації студентів через інтерактивні методи навчання. Водночас досліджено основні виклики, з якими стикаються викладачі та студенти при впровадженні цифрових технологій, зокрема технічні проблеми, необхідність постійного доступу до інтернету, потреба в спеціальній підготовці викладачів та ризик зниження мотивації через відсутність живого спілкування.

На основі проведеного аналізу зроблено висновок про те, що цифрові технології мають значний потенціал для покращення якості викладання англійської мови в ЗВО. Проте для досягнення максимального ефекту необхідно вирішити низку проблем, які пов'язані з технічною підтримкою та підготовкою викладачів. Інтеграція цифрових технологій повинна бути збалансованою та задовольняти потреби студентів, щоб забезпечити їм високоякісну освіту, яка відповідає вимогам сучасного суспільства.

Ключові слова: цифрові технології, викладання англійської мови, заклади вищої освіти, інтеграція технологій, педагогічні методи.

Protsenko Ulyana Mykolayivna PhD in Pedagogical Sciences, Associate Professor, Associate Professor at the Department of Ukrainian and Foreign Languages, Ivan Boberskyi Lviv State University of Physical Culture, St. Kostyushko, 11, Lviv, 79007, tel.: (0322) 553-201, <https://orcid.org/0000-0001-8180-6433>

Bazyliak Nataliia Olehivna Doctor of Science in Public Administration, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor at the Department of Ukrainian and Foreign Languages, Ivan Boberskyi Lviv State University of Physical Culture, St. Kostyushko, 11, Lviv, 79007, tel.: (0322) 553-201, <https://orcid.org/0000-0002-9475-1213>

Vdovina Olena Oleksandrivna Candidate of Sciences in Social Communications, Associate Professor, Leading research associate of the scientific-methodical department of organization and support for admission, licensing, and certification, National Defence University of Ukraine, Ave. Vozdukhovykh Syliv, 28, Kyiv, 03049, tel.: (044) 248-10-78, <https://orcid.org/0000-0003-3770-125X>

USING DIGITAL TECHNOLOGIES IN TEACHING ENGLISH IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

Abstract. In the modern world, digital technologies rapidly change all spheres of life, including education. Using the latest technologies in teaching English in higher education institutions (HEIs) is becoming increasingly relevant and necessary. This article is dedicated to exploring the effectiveness of digital technologies in teaching English to students in HEIs. The main aim of the research is to analyse the advantages and challenges of integrating digital tools into the educational process and identify the most effective methods of their application.

The article examines various digital technologies that can be used in teaching English, including mobile applications, online platforms, virtual classrooms, and interactive whiteboards. Particular attention is given to mobile applications such as Duolingo and Babbel, which allow students to study the language independently at their convenience. The possibilities of online learning platforms, namely Coursera and edX, which offer English language courses from leading universities worldwide, are analysed. Furthermore, the ways of using virtual classrooms, interactive whiteboards, multimedia resources, learning management systems that contribute to the creation of an interactive learning environment are discussed.

The article highlights the main advantages of incorporating digital technologies into English language learning, such as access to educational materials at any time and from any location, the possibility of an individual approach to learning, and the increase in student motivation through interactive teaching methods. At the same time, the main challenges teachers and students face in implementing digital technologies are examined, including technical problems, the need for constant internet access, the requirement for special teacher training, and the risk of decreased motivation due to the lack of live communication.

Based on the analysis conducted, it is concluded that digital technologies have significant potential for improving the quality of English language teaching in HEIs. However, to achieve maximum effect, several problems related to technical support and teacher training must be addressed. The integration of digital technologies should be balanced and meet the needs of students to provide them with high-quality education that meets the requirements of modern society.

Keywords: digital technologies, English language teaching, higher education institutions, technology integration, pedagogical methods.

Постановка проблеми. Сучасна система вищої освіти перебуває у стані постійних змін та розвитку, що зумовлено швидким темпом технологічного прогресу. Цифрові технології відкривають нові можливості для навчального процесу, зокрема у викладанні англійської мови, яка є важливим інструментом для професійного та особистого розвитку студентів. З огляду на це, викладання англійської мови має бути не лише ефективним, але й сучасним, відповідати потребам здобувачів освіти та вимогам ринку праці.

Однією з ключових проблем є те, що традиційні методи навчання часто не можуть повністю задовольнити ці вимоги. Студенти потребують більш інтерактивних, гнучких та персоналізованих підходів до навчання. Цифрові технології мають потенціал для вирішення цих проблем, пропонуючи інноваційні методи та інструменти для викладання англійської мови. Однак, впровадження цих технологій вимагає глибокого розуміння їх можливостей та викликів, які стоять перед викладачами.

Перш за все, проблема полягає у визначенні ефективних методів використання цифрових технологій для покращення якості навчання англійської мови в закладах вищої освіти. Це включає дослідження того, які саме технології є найбільш корисними для різних аспектів навчання, як їх можна інтегрувати у навчальний процес, та як забезпечити їх ефективне використання. Крім того, важливо врахувати технічні, організаційні та педагогічні аспекти, які впливають на успішність впровадження таких технологій.

Викладачі стикаються з необхідністю освоєння нових інструментів, адаптації своїх методів навчання та забезпечення технічної підтримки для студентів. Здобувачі освіти, своєю чергою, можуть відчувати труднощі з доступом до необхідного обладнання та ресурсів, а також з підтриманням мотивації у віртуальному середовищі. Вирішення цих проблем є ключовим для забезпечення високоякісної освіти, яка відповідає сучасним вимогам та готує студентів до успішної професійної діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Останні дослідження і публікації показують, що використання цифрових технологій у викладанні англійської мови має значний позитивний вплив на ефективність навчального процесу. Це підтверджується багатьма науковими працями як вітчизняних, так і зарубіжних вчених, які розглядають різні аспекти інтеграції цифрових інструментів у навчання.

Одне з основних досліджень у цій галузі було проведено Л. Джонсоном та співавторами [12], які у своїй роботі «NMC Horizon

Report: 2014 Higher Education Edition» аналізують вплив цифрових технологій на навчання у вищій освіті. Автори підкреслюють, що цифрові платформи, такі як Coursera та edX, забезпечують студентам доступ до якісних навчальних матеріалів, що дозволяє покращити самостійну роботу та глибше засвоїти знання. А. Д. Дамфорд та А. Л. Міллер [10] розглядають переваги та недоліки онлайн-навчання. Автори підкреслюють, що хоча онлайн-навчання має багато плюсів, а саме гнучкість та доступність, воно також проковує проблеми, які пов'язані з технічними проблемами та відсутністю особистого контакту між студентами та викладачами. А. Кірквуд та Л. Прайс [13] роблять висновок про те, що для ефективного використання цифрових технологій необхідно забезпечити відповідне навчання викладачів. С. Холден та Г. Велеціанос [11] розглядають ці технології як засіб для підтримки гнучкого навчання, проте зазначають, що алгоритмічне прийняття рішень на навчальних платформах обмежує різноманіття індивідуальних поведінок і результатів здобувачів освіти.

У вітчизняній науковій літературі питання інновацій у сфері освіти були досліджені в колективній монографії «Феномен інновації: освіта, суспільство, культура» [7]. Серед науковців, що вивчали та продовжують досліджувати проблеми педагогічної інновації, можна виділити Л. Ващенко [1], Л. Даниленка [2], Н. Дем'яненка [3], І. Дичківську [4], Н. Дічек [5], О. Дубасенюк [6], О. Сухомлинську [8], С. Харченка [9] та інших. Ці дослідники визначили основні поняття та здійснили класифікацію освітніх інновацій, а також проаналізували тенденції підвищення ролі інноваційної діяльності в освітній системі. Інновації розглядаються як процес внесення нових елементів у традиційну систему, створення й використання інтелектуальних продуктів.

Метою цієї статті є дослідження ефективності використання цифрових технологій у викладанні англійської мови в ЗВО, а також визначення основних переваг та викликів, які пов'язані з їх інтеграцією в навчальний процес.

Виклад основного матеріалу. Основні види цифрових технологій, які можна використовувати у викладанні англійської мови, включають мобільні додатки, онлайн-платформи для навчання, віртуальні класи, інтерактивні дошки, мультимедійні ресурси та системи управління навчанням (LMS). Мобільні додатки для вивчення англійської мови є важливими інструментами, які забезпечують студентам можливість вивчати мову у зручний для них час і у власному темпі. Вони пропонують інтерактивні завдання, ігри та вправи, які роблять процес навчання більш захоплюючим та ефективним.

Duolingo є одним із найпопулярніших мобільних додатків для вивчення мов, у тому числі англійської. Основними особливостями цього додатка є гейміфікація процесу навчання, різноманітність вправ, персоналізація навчання, соціальний компонент та безкоштовний доступ. Duolingo використовує методи гейміфікації, щоб зробити навчання захоплюючим. Студенти заробляють бали, виконуючи вправи, проходять різні рівні складності, отримують нагороди за досягнення. Це допомагає підтримувати мотивацію і зацікавленість у навчанні. Додаток пропонує різні види вправ, які допомагають розвивати всі аспекти мовних навичок: читання, писання, слухання та говоріння. Duolingo адаптує вправи до рівня знань кожного користувача, що дозволяє створити індивідуальний навчальний план. Додаток також надає можливість повторювати матеріал, який був важким для студента. Користувачі можуть змагатися з друзями або іншими студентами, що сприяє додатковій мотивації. Додаток також пропонує підтримку спільноти, де можна обмінюватися досвідом та порадами. Основні функції Duolingo безкоштовні, що робить його доступним для широкого кола користувачів. Є також платна версія, яка пропонує додаткові функції та відсутність реклами.

Babbel – це ще один популярний мобільний додаток для вивчення мов, який робить акцент на розмовних навичках та правильній вимові. Уроки в Babbel розроблені професійними лінгвістами й орієнтовані на реальні життєві ситуації. Вони допомагають студентам засвоювати практичні знання, які можуть бути корисні в повсякденному житті та професійній діяльності. Додаток пропонує інтерактивні діалоги, які дозволяють студентам практикувати говоріння і слухання. Ці вправи допомагають розвивати навички ведення розмови, вимови та інтонації. Babbel використовує адаптивні методи навчання, що дозволяють підлаштовувати уроки під індивідуальні потреби кожного студента. Це означає, що додаток аналізує прогрес користувача і пропонує вправи, які відповідають його рівню знань. Однією з ключових функцій Babbel є тренування правильної вимови. Додаток використовує технологію розпізнавання мови, щоб допомогти студентам покращити свою вимову та інтонацію. Babbel пропонує платну підписку, яка дає доступ до всіх уроків і функцій додатка, що може бути недоліком для деяких користувачів.

Онлайн-платформи для навчання є ефективними інструментами для викладання англійської мови, оскільки вони забезпечують доступ до високоякісних навчальних матеріалів, створених провідними університетами та викладачами. Такі платформи, як Coursera та edX, пропонують різноманітні курси, які допомагають студентам розвивати мовні навички у структурованому та систематичному форматі.

Coursera є однією з найбільших онлайн-платформ для навчання, яка пропонує курси з англійської мови від провідних університетів та інститутів світу (таблиця 1). Основними особливостями Coursera є висока якість контенту, інтерактивність, гнучкість та можливість сертифікації. Курси на Coursera розроблені провідними викладачами та лінгвістами, що гарантує високу якість навчальних матеріалів. Кожен курс структурований за модулями, які включають відеолекції, інтерактивні вправи та тести для перевірки знань. Платформа пропонує різноманітні інтерактивні елементи, такі як дискусійні форуми, групові проекти та живі сесії з викладачами. Це допомагає студентам краще засвоювати матеріал та обмінюватися знаннями з іншими учасниками курсу. Coursera дозволяє студентам навчатися у зручний для них час, що забезпечує гнучкість та оптимальне використання ресурсів. Курси можуть бути пройдені як у режимі реального часу, так і у форматі самостійного навчання. Після успішного завершення студенти отримують сертифікати, які можна використовувати для підтвердження знань та навичок перед роботодавцями або в академічних цілях.

Таблиця 1.

Топ-5 популярних курсів на Coursera

Назва курсу	Опис
English for Career Development (University of Pennsylvania)	Охоплює різні аспекти професійного спілкування, включаючи написання резюме, підготовку до співбесід та ефективну комунікацію в робочому середовищі. Курс також допомагає покращити розуміння американської корпоративної культури та етикету.
Improve Your English Communication Skills (Georgia Institute of Technology)	Складається з кількох модулів, кожен з яких присвячений різним аспектам спілкування англійською мовою. Учасники вивчають ефективні методи спілкування, розвивають навички слухання та говоріння, стратегії для покращення вимови і використання правильного інтонаційного малюнку.
Learn English: Intermediate Grammar Specialization (University of California, Irvine)	Призначений для тих, хто вже має базові знання англійської мови і хоче поглибити свої знання з граматики. Він охоплює теми, такі як складні речення, використання правильних часів дієслів та умовні речення.
Academic English: Writing (University of California, Irvine)	Спрямований на розвиток академічного письма, включаючи написання есе, дослідницьких робіт та інших академічних текстів. Учасники вивчають структуру та стилі написання, навички редагування, а також основи цитування та уникнення плагіату.
Business English for Non-Native Speakers (University of Washington)	Допомагає розвивати навички, які необхідні для ефективного спілкування в бізнес-середовищі. Він охоплює такі теми, як написання ділових листів, проведення презентацій, ведення переговорів та інші аспекти ділової комунікації англійською мовою.

edX є ще однією провідною онлайн-платформою для навчання, яка пропонує курси з англійської мови від провідних університетів світу, таких як Гарвард, MIT та інші (таблиця 2). Основні особливості edX включають академічний підхід, масштабованість, різноманітність курсів та безкоштовний доступ з можливістю отримання сертифіката. Курси на edX розроблені з урахуванням академічних стандартів, що забезпечує глибоке та систематичне вивчення англійської мови. Вони включають відеолекції, інтерактивні завдання, форуми для обговорень та проекти. edX дозволяє одночасно навчатися тисячам студентів з усього світу, що сприяє створенню глобальної навчальної спільноти. Здобувачі освіти можуть обмінюватися досвідом та знаннями, що робить процес навчання більш багатограним. Платформа пропонує широкий спектр курсів з англійської мови, включаючи курси з академічного письма, підготовки до іспитів та розмовної англійської.

Таблиця 2.

Топ-5 популярних курсів на edX

Назва курсу	Опис
TOEFL® Test Preparation: The Insider's Guide (ETS)	Цей курс, розроблений Educational Testing Service (ETS), підходить для тих, хто готується до складання тесту TOEFL. Він охоплює всі чотири секції тесту: читання, слухання, говоріння та письмо. Учасники курсу отримують інсайдерські поради від авторів тесту, що допомагає їм краще підготуватися та зрозуміти вимоги.
English for Business Networking (University of Washington)	Курс зосереджується на вдосконаленні англійської мови в бізнес-контексті, зокрема для нетворкінгу. Він включає розвиток навичок ефективного спілкування під час бізнес-зустрічей, написання ділових листів та проведення презентацій. Учасники вивчають як правильно використовувати англійську мову для побудови та підтримки професійних контактів.
English Grammar and Style (University of Queensland)	Цей курс призначений для тих, хто хоче покращити свої знання граматики та стилю англійської мови. Він охоплює основи англійської граматики, правильне використання пунктуації, а також техніки написання чітких та ефективних текстів. Курс допомагає студентам розвивати академічне та професійне письмо.
Upper-Intermediate English: Business (King's College London)	Курс розроблений для студентів з рівнем англійської вище середнього, які прагнуть покращити свої мовні навички в бізнес-середовищі. Він включає практичні завдання з письма, говоріння та слухання, а також вивчення бізнес-лексики. Учасники курсу отримують знання, необхідні для успішного спілкування в бізнес-середовищі.
Conversational English Skills (Tsinghua University)	Цей курс зосереджується на розвитку розмовних навичок англійської мови. Він включає практичні заняття, спрямовані на покращення вимови, інтонації та спонтанного говоріння. Учасники курсу вивчають, як вести бесіду на різні теми, включаючи повсякденні ситуації та більш формальні контексти.

Віртуальні класи та інтерактивні дошки стали невід'ємною частиною сучасного освітнього процесу, зокрема у викладанні англійської мови. Використання таких технологій, як Zoom та Microsoft Teams, дозволяє створити інтерактивне навчальне середовище, яке може бути адаптоване до потреб як студентів, так і викладачів.

Zoom є однією з найпопулярніших платформ для проведення віртуальних занять. Вона забезпечує різноманітні інструменти для створення ефективного навчального процесу. Zoom дозволяє проводити відеоуроки у режимі реального часу, що сприяє залученню студентів і підтримці живого спілкування. Викладачі можуть взаємодіяти зі студентами, відповідаючи на їхні запитання та надаючи миттєвий зворотний зв'язок. Однією з корисних функцій Zoom є можливість запису занять. Це дозволяє студентам переглядати матеріал повторно, що особливо корисно для тих, хто не зміг приєднатися до заняття в реальному часі або потребує додаткового часу для засвоєння інформації. Zoom має функцію поділу на групи (Breakout Rooms), що дозволяє викладачам розділяти студентів на менші групи для виконання спільних завдань або обговорення певних тем. Це сприяє розвитку комунікативних навичок та активному залученню всіх учасників. Платформа надає інструменти для використання інтерактивних дощок, на яких викладачі можуть писати, малювати або демонструвати навчальні матеріали у реальному часі. Студенти також можуть взаємодіяти з дошкою, що робить процес навчання більш інтерактивним.

Microsoft Teams є ще однією популярною платформою для організації віртуальних класів, яка інтегрується з іншими продуктами Microsoft, такими як OneDrive, Word, Excel та PowerPoint. Однією з ключових переваг Microsoft Teams є можливість спільної роботи над документами в реальному часі. Студенти та викладачі можуть одночасно редагувати документи, що сприяє більш ефективному виконанню групових завдань та проєктів. Платформа дозволяє створювати окремі канали для різних груп студентів або дисциплін. Це допомагає структуровано організувати спілкування та обмін інформацією. Викладачі можуть надсилати повідомлення, ділитися файлами та організувати обговорення у режимі чату. Microsoft Teams підтримує проведення відео- та аудіоконференцій з можливістю демонстрації екрана, використання інтерактивних дощок та запису зустрічей. Це забезпечує високий рівень взаємодії між викладачами та студентами. Платформа надає інструменти для створення, розповсюдження та оцінювання завдань. Викладачі можуть створювати завдання,

встановлювати дедлайни та надавати зворотний зв'язок, що спрощує управління навчальним процесом.

Інтерактивні дошки є потужними інструментами, які активно використовуються у сучасній педагогіці, зокрема у викладанні англійської мови. Вони дозволяють створювати динамічне, інтерактивне навчальне середовище, яке значно покращує процес навчання. Інтерактивні дошки, такі як SMART Board, Promethean ActivBoard, пропонують широкий спектр можливостей для викладачів та студентів. SMART Board є однією з найпоширеніших інтерактивних дощок, яка має низку функцій для поліпшення навчального процесу. Вона дозволяє викладачам використовувати візуальні матеріали, а саме графіки, зображення, відео, анімації, що сприяє кращому розумінню та запам'ятовуванню інформації студентами. Крім того, SMART Board дозволяє створювати інтерактивні вправи, які студенти можуть виконувати безпосередньо на дошці. Це можуть бути вправи на відповідність, заповнення пропусків, кросворди та інші види діяльності, які роблять процес навчання більш цікавим.

Promethean ActivBoard є ще однією популярною інтерактивною дошкою, яка надає широкі можливості для спільної роботи. Викладачі можуть використовувати цю дошку для організації групових завдань, де студенти працюють разом над вирішенням певних проблем або виконанням завдань. Це сприяє розвитку командних навичок та комунікативній компетенції. Крім того, Promethean ActivBoard дозволяє записувати та зберігати уроки для подальшого перегляду. Це особливо актуально для студентів, які пропустили заняття або хочуть повторити матеріал. Вони можуть переглядати записи уроків у зручній для них час, що сприяє глибшому засвоєнню знань. Інтерактивні дошки підтримують доступ до онлайн-ресурсів, таких як електронні підручники, навчальні відео, інтерактивні вправи та інші матеріали. Викладачі можуть інтегрувати ці ресурси у свої уроки, що робить процес навчання більш різноманітним. Це забезпечує легкий доступ до актуальної інформації та допомагає підтримувати високий рівень зацікавленості студентів.

Мультимедійні ресурси відіграють важливу роль у сучасній педагогіці, зокрема у викладанні англійської мови. Вони включають використання відео, аудіо, подкастів, інтерактивних презентацій та інших медіа для створення якісного навчального контенту. Використання таких ресурсів допомагає зробити навчання більш цікавим, дозволяє студентам вивчати матеріал у різний спосіб, що сприяє кращому засвоєнню інформації.

Відео та аудіоматеріали є одними з найпопулярніших мультимедійних ресурсів у викладанні англійської мови. Використання відеоматеріалів дозволяє студентам бачити та чути реальні ситуації, діалоги та акценти, що сприяє розвитку навичок слухання та розуміння. Наприклад, використання відео з BBC Learning English, які охоплюють різні теми та ситуації, може значно підвищити рівень розуміння мови. Аудіоматеріали, такі як подкасти, є ще одним важливим мультимедійним ресурсом. Вони дозволяють студентам слухати різноманітні теми та дискусії англійською мовою у будь-який зручний час. Подкасти, наприклад The English We Speak від BBC, забезпечують слухачів новими виразами та сленгом, які використовуються у повсякденному житті, що допомагає покращити навички розуміння та сприймання на слух.

Інтерактивні презентації дозволяють викладачам створювати динамічні уроки. Використання інтерактивних елементів, таких як відео, анімації, графіки та інтерактивні завдання, робить процес навчання більш захоплюючим та ефективним. Наприклад, використання програми Prezi для створення інтерактивних презентацій дозволяє студентам взаємодіяти з контентом у реальному часі, що сприяє активному залученню та глибшому розумінню матеріалу. Ігрові технології також можна використовувати як мультимедійні ресурси для викладання англійської мови. Використання ігор та інтерактивних завдань сприяє підвищенню мотивації студентів та робить процес навчання більш цікавим. Наприклад, інтерактивні кросворди та мовні ігри, доступні на платформі Kahoot!, допомагають студентам практикувати нові слова та граматичні конструкції. Такі ресурси дозволяють навчатися в ігровій формі, що підвищує зацікавленість та сприяє кращому засвоєнню матеріалу.

Системи управління навчанням (LMS) є програмними платформами, які відіграють важливу роль у сучасній освіті, зокрема у викладанні англійської мови (рис. 1). Вони дозволяють викладачам організовувати, управляти та відстежувати навчальний процес, забезпечуючи ефективне навчання та комунікацію зі студентами. LMS, такі як Moodle, Canvas та Blackboard, надають викладачам та студентам безліч можливостей для покращення якості освіти.

Рис 1. Ключові функції LMS

Moodle є однією з найпоширеніших платформ LMS у світі. Вона надає викладачам можливість створювати інтерактивні онлайн-курси, розміщувати навчальні матеріали, проводити тести та оцінювання, а також забезпечувати зворотний зв'язок. Викладачі можуть використовувати Moodle для організації роботи в групах, створення форумів для обговорень та проведення онлайн-конференцій. Крім того, Moodle дозволяє інтегрувати різноманітні мультимедійні ресурси, такі як відео, аудіо та інтерактивні вправи, що робить процес навчання більш ефективним.

Canvas є ще однією популярною платформою LMS, яка надає широкі можливості для викладачів та студентів. Canvas дозволяє створювати онлайн-курси, розміщувати навчальні матеріали, проводити оцінювання та забезпечувати зворотний зв'язок. Однією з ключових переваг Canvas є його зручний та інтуїтивно зрозумілий інтерфейс, який полегшує використання платформи як викладачам, так і студентам. Canvas також підтримує інтеграцію з іншими освітніми інструментами та сервісами, що дозволяє створювати комплексне навчальне середовище.

Blackboard є ще однією потужною LMS, яка широко використовується в закладах вищої освіти. Blackboard надає викладачам можливість створювати та управляти онлайн-курсами, розміщувати навчальні матеріали, проводити тести та оцінювання, а також забезпечувати зворотний зв'язок зі студентами. Blackboard також підтримує інтеграцію з різноманітними мультимедійними ресурсами та

інструментами для спільної роботи, що дозволяє створювати інтерактивне навчальне середовище.

Висновки. Використання цифрових технологій у викладанні англійської мови в закладах вищої освіти має значні переваги, що сприяє підвищенню якості навчання та мотивації студентів. Ці технології забезпечують гнучкість та доступність навчальних матеріалів, дозволяючи студентам навчатися у зручний для них час і з будь-якого місця. Інноваційні підходи, такі як адаптивні платформи та інтерактивні дошки, сприяють індивідуалізації навчання, роблять його більш динамічним та практичним.

Однак впровадження цифрових технологій супроводжується певними викликами. Основні з них включають технічні проблеми та доступ до інтернету, потребу в додатковому навчанні викладачів для роботи з новими технологіями та ризик зниження мотивації студентів через відсутність живого спілкування. Для успішного подолання цих викликів необхідно забезпечити технічну підтримку, доступ до ресурсів, а також сприяти соціальній взаємодії та підтримці серед студентів.

Таким чином, інтеграція цифрових технологій у викладання англійської мови є важливим кроком до покращення освітнього процесу, що відповідає сучасним вимогам та потребам студентів. Це вимагає комплексного підходу та врахування всіх можливих викликів для забезпечення максимальної ефективності та якості навчання. Перспективним напрямком подальших досліджень є вивчення впливу конкретних цифрових інструментів на різні аспекти навчального процесу та розробка методик для їх оптимального використання.

Література:

1. Ващенко Л. М. Система управління інноваційними процесами в загальній середній освіті регіону: автореф. дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.01. Київ, 2006. 45 с.
2. Даниленко Л. І. Теоретико-методичні засади управління інноваційною діяльністю в загальноосвітніх навчальних закладах: автореф. дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.01. Київ : АПН України, Центр. ін-т післядиплом. пед. освіти, 2005. 46 с.
3. Дем'яненко Н. М. Інноваційні авторські освітньо-виховні системи: досвід учителів України : наук.-метод. посібник. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2021. 353 с.
4. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: підручник. 3-тє вид., випр. Київ : Академвидав, 2015. 304 с.
5. Дічек Н. Поняттєво-термінологічні особливості вивчення педагогічного новаторства. Освітологія: Польсько-український / українсько-польський журнал, 2012. № 1. С. 62–68.
6. Дубасенюк О. А. Інновації в сучасній освіті. Інновації в освіті: інтеграція науки і практики: зб. наук-метод. праць. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2014. С. 12–28.

7. Кремень, В. Г. Феномен інновацій : освіта, суспільство, культура. Київ : Педагогічна думка, 2008. 472 с.
8. Сухомлинська О. В. Деякі питання етимології педагогічного знання. Шлях освіти, 2010. № 1. С. 2–7.
9. Харченко С. Я. Інновації педагогічної освіти в умовах викликів сьогодення. Київ : Талком, 2019. 343 с.
10. Dumford A. D., Miller A. L. Online learning in higher education: Exploring advantages and disadvantages for engagement. *Journal of Computing in Higher Education*. 2018. Vol. 30, no. 3, pp. 452-465.
11. Houlden S., Veletsianos G. The problem with flexible learning: Neoliberalism, freedom, and learner subjectivities. *Learning, Media and Technology*. 2020. Vol. 45, no. 2, pp. 175-186. DOI: <https://doi.org/10.1080/17439884.2020.1833920>.
12. Johnson L., Adams Becker S., Estrada V., Freeman A. NMC Horizon Report: 2014 Higher Education Edition. The New Media Consortium, 2014.
13. Kirkwood A., Price L. Technology-enhanced learning and teaching in higher education: What is 'enhanced' and how do we know? A critical literature review. *Learning, Media and Technology*. 2013. Vol. 39, no. 1, pp. 6-36. DOI: <https://doi.org/10.1080/17439884.2013.770404>.

References:

1. Vashchenko, L. M. (2006). *Systema upravlinnia innovatsiinymy protsesamy v zahalnoi serednii osviti rehionu: avtoref. dys. ... d-ra ped. nauk : 13.00.01 [The system of management of innovation processes in general secondary education in the region: authored dissertation ... Dr. pedagogical sciences : 13.00.01]*. Kyiv [in Ukrainian].
2. Danylenko, L. I. (2005). *Teoretyko-metodychni zasady upravlinnia innovatsiinomu diialnistiu v zahalnoosvitnikh navchalnykh zakladakh: avtoref. dys. ... d-ra ped. nauk : 13.00.01 [Theoretical and methodological bases of management of innovation activity in general educational institutions: authored by ... Dr. pedagogical sciences : 13.00.01]*. Kyiv: APN Ukraine, Tsentr. in-t pisladyplom. ped. osvity [in Ukrainian].
3. Demyanenko, N. M. (2021). *Innovatsiini avtorski osvitho-vykhovni systemy: dosvid uchyteliv Ukrainy : nauk.-metod. posibnyk [Innovative author's educational and upbringing systems: experience of Ukrainian teachers: a scientific and methodological manual]*. Kyiv: Vyd-vo NPU imeni M. P. Drahomanova [in Ukrainian].
4. Dyshkivska, I. M. (2015). *Innovatsiini pedahohichni tekhnologii: pidruchnyk [Innovative pedagogical technologies: a textbook] (3rd ed., rev.)*. Kyiv: Akademvydav [in Ukrainian].
5. Dichek, N. (2012). Poniattievo-terminolohichni osoblyvosti vvychennia pedahohichnoho novatorstva [Conceptual and terminological features of the study of pedagogical innovation]. *Osvitohiia: Polsko-ukrainskyi / ukrainsko-polskyi zhurnal – Education: Polish-Ukrainian/Ukrainian-Polish journal*, (1), 62–68 [in Ukrainian].
6. Dubaseniuk, O. A. (2014). Innovatsii v suchasni osviti [Innovations in modern education]. *Innovatsii v osviti: intehratsiia nauky i praktyky: zb. nauk-metod. prats – Innovations in education: integration of science and practice: a collection of scientific and methodological works* (pp. 12–28). Zhytomyr: Vyd-vo ZhDU im. I. Franka [in Ukrainian].
7. Kremen, V. G. (2008). *Fenomen innovatsii : osvita, suspilstvo, kultura [The phenomenon of innovation: education, society, culture]*. Kyiv: Pedahohichna dumka [in Ukrainian].

8. Sukhomlynska, O. V. (2010). Deiaki pytannia etymolohii pedahohichnoho znannia [Some issues of the etymology of pedagogical knowledge]. *Shliakh osvity – The path of education*, (1), 2–7 [in Ukrainian].

9. Kharchenko, S. Y. (2019). *Innovatsii pedahohichnoi osvity v umovakh vyklykiv sohodennia [Innovations in Teacher Education in the Context of Today's Challenges]*. Kyiv: Talkom [in Ukrainian].

10. Dumford, A. D., & Miller, A. L. (2018). Online learning in higher education: Exploring advantages and disadvantages for engagement. *Journal of Computing in Higher Education*, 30 (3), 452-465 [in English].

11. Houlden, S., & Veletsianos, G. (2020). The problem with flexible learning: Neoliberalism, freedom, and learner subjectivities. *Learning, Media and Technology*, 45 (2), 175-186. <https://doi.org/10.1080/17439884.2020.1833920> [in English].

12. Johnson, L., Adams Becker, S., Estrada, V., & Freeman, A. (2014). *NMC Horizon Report: 2014 Higher Education Edition*. The New Media Consortium [in English].

13. Kirkwood, A., & Price, L. (2013). Technology-enhanced learning and teaching in higher education: What is 'enhanced' and how do we know? A critical literature review. *Learning, Media and Technology*, 39 (1), 6-36. <https://doi.org/10.1080/17439884.2013.770404> [in English].